

Landbouw

Voor het **LEI** schetsen Van der Meulen en Jukema een beeld van de faciliterende rol die de overheid speelt bij investeringen op land- en tuinbouwbedrijven. De ministeries van Economische Zaken en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit stellen elk garanties, verstrekken subsidies en passen fiscale maatregelen toe. De agrarische ondernemers prefereren subsidieregelingen boven fiscale maatregelen omdat subsidieregelingen beter zichtbaar zijn en direct geld opbrengen. Bij fiscale maatregelen moet er eerst winst gemaakt worden voordat het geld terugkomt. De auteurs menen dat de twee ministeries door een betere samenwerking de uitvoeringskosten kunnen beperken, waardoor ze een groter percentage van de financiële middelen beschikbaar kunnen stellen aan de ondernemers.

Meulen, H. van der, en G. Jukema (2010) *Financieringsmaatregelen voor landbouw en mkb. LEI-rapport*, 2009(083).

Winstdeling

Voor het **IZA** constateren Monteiro *et al.* dat particuliere bedrijven meer winst delen met hun werknemers dan publieke bedrijven. Op basis van een analyse van gegevens over eigendomsverschuivingen in Portugal in de afgelopen twintig jaar verklaren de auteurs dit uit de lagere geboden baanzekerheid in de private economie. De grotere onzekerheid geeft werknemers een sterkere stimulans om harder te werken in reactie op een eventuele winstuitkering. Dit effect is sterker in de industrie dan in de dienstverlening.

Monteiro, N.P., M. Portela en O.R. Straume (2010) *Firm ownership and rent sharing. IZA Discussion Paper*, 4909.

Mbo

Voor het **ROA** constateren Meng *et al.* dat ruim drie procent van de gediplomeerde schoolverlaters van het mbo anderhalf jaar na het afronden van de opleiding werkloos is. Mbo-schoolverlaters uit het schooljaar 2006/2007 vinden gemiddeld na ruim een week een baan, waarbij een hoger niveau binnen de opleiding tot een kortere zoekduur leidt.

Ruim driekwart van de werkzame schoolverlaters heeft een baan op minimaal mbo-niveau en zeventig procent heeft een baan in de eigen richting. Zeven op de tien schoolverlaters is tevreden met hun functie terwijl 55 procent aangeeft dat de huidige functie goede carrièreperspectieven biedt.

Meng, C., E. Soudant en J. van Thor (2010) *MBO: tevredenheid en aansluiting met vervolgonderwijs en arbeidsmarkt. ROA Rapporten*, 2010(3).

Afrika

Voor **UNU-MERIT** constateren Habiaryemye en Soete dat de economische crisis de negatieve invloed van de rijkdom aan natuurlijke hulpbronnen in Afrikaanse landen op hun economie heeft blootgelegd. Voor de crisis groeiden veel Afrikaanse landen snel door stijgende grondstoffenprijzen, maar deze liepen tijdens de crisis sterk terug. De exportgeoriënteerde economische structuren belemmerden de innovatie en economische diversiteit door de aanwezigheid van elites en buitenlandse multinationals. Deze eisten de opbrengsten uit de hulpbronnen op en vertraagden zo de opbouw van menselijk kapitaal. De auteurs menen dat Afrikaanse landen de nadruk op de ontwikkeling van menselijk kapitaal en technische mogelijkheden moeten leggen, om zelf de natuurlijke hulpbronnen om te kunnen zetten in waardevolle goederen en diensten.

Habiaryemye, A. en L. Soete (2010) *The globalising financial crisis and Africa's "immiserizing wealth."* UNU-MERIT Research Brief, 2010(1).

Migratie

Het **CBS** constateert dat 111.000 personen naar het buitenland zijn vertrokken in 2009, zeventien minder dan in 2008. Daar tegenover vestigden zich 147.000 personen in Nederland, bijna vierduizend meer dan in 2008. De stijging betrof vooral asielmigranten. Het aantal verhuizingen binnen Nederland is in 2009 sterk gedaald, wat samenhangt met de economische ontwikkelingen en de situatie op de huizenmarkt. Vooral onder gehuwde paren trad een daling op.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2010) *Actuele bevolkingstrends. Bevolkingstrends*, 58(1), 4.

Rechtshulp

Voor de **Leiden Law School** constateren Klein Haarhuis en Van Velthoven dat steeds meer mensen in Nederland een private verzekering afsluiten op rechtshulp en dat de overheid het publieke recht op juridische hulp geleidelijk inperkt. De twee vormen kunnen elkaar aanvullen, vooral voor de lagere inkomens, maar in de toekomst zou de private verzekering een alternatief kunnen zijn voor het publieke recht op juridische hulp. De auteurs menen dat een verdere verschuiving naar het gebruik van een private verzekering gunstig is voor zowel hoge als lage inkomens. Het verschil in opgeloste geschillen tussen hoge en lage inkomens valt weg, omdat vooral lage inkomens kunnen profiteren van de betere kennis en onderhandelingsvaardigheden bij de verzekeraars.

Klein Haarhuis, C.M. en B.C.J. van Velthoven (2010) *Legal aid and legal expenses insurance, complements or substitutes? The case of the Netherlands. Leiden Law School Department of Economics Research Memorandum*, 2010(02).

SINDS 1916

Inbraak

Sinds 1999 beschikken alle nieuwbouwwoningen in Nederland over inbraakpreventieve ramen en deuren. Voor **CentER** bewijzen Vollaard en Van Ours dat dit overheidsingrijpen inbraak in nieuwbouwwoningen met een kwart heeft verlaagd, zonder dat meer wordt ingebroken in nabijgelegen oudere woningen. Ook blijkt uit de resultaten niet dat meer auto's en fietsen gestolen worden. De uitkomsten suggereren dat regelgeving ten aanzien van woningbouw effectiever is voor inbraakpreventie dan voorlichting aan bewoners, subsidiëring van veiligheidsuitgaven en veiligheidscontroles in woningen. De auteurs schrijven dit toe aan het onvermogen van mensen om zich te binden aan voorzorgsmaatregelen en aan een te optimistische inschatting van het inbraakrisico.

Vollaard, B. en J.C. van Ours (2010) Does regulation of built-in security reduce crime? Evidence from a natural experiment. *CentER Discussion Paper*, 2010(45).

Vastgoed

De Nederlandsche Bank stelt dat Nederlands onroerend goed in de portefeuille van Nederlandse vastgoedfondsen in 2009 met zes procent in waarde is gedaald. Directe rendementen, vooral huuropbrengsten, zorgden nog wel voor gedeeltelijke compensatie. Gemeten naar balanstotaal maakten Nederlandse vastgoedfondsen eind 2009 een tiende van de Nederlandse beleggingsfondsen uit. Zij hadden voor ruim zestien miljard euro aan Nederlands vastgoed op de balans binnen een overwegend internationale onroerendgoedportefeuille. Sinds eind 2008 staat de vraag naar kantoorruimte en ander vastgoed onder druk. De resulterende prijsdalingen op de markt voor commercieel vastgoed hebben geleid tot verliezen bij beleggers en hebben financiële instellingen voorzichtiger gemaakt ten aanzien van het financieren van commercieel vastgoed.

De Nederlandsche Bank (2010) *Het actuele getal: -6 procent*. Nieuwsbericht, 13 april.

Vakbonden

Voor **AIAS** constateren Kaminska en Kahancová dat de onderhandelingspositie van vakbonden in Oost-Europa nu sterker is dan voor de toetreding tot de Europese Unie. Als gevolg van arbeidsmigratie zijn arbeidstekorten ontstaan, waardoor de vakbonden loonstijgingen kunnen afdwingen. Op basis van een analyse van de strategie van vakbonden in de gezondheidszorg in Polen, Slowakije en Hongarije blijkt dat de mate waarin vakbonden deze mogelijkheid benutten, varieert met het organiserend vermogen van de vakbond, in combinatie met de inschikkelijkheid van de overheid.

Kaminska, M.E. en M. Kahancová (2010) Emigration and labour shortages. An opportunity for trade unions in new member states? *AIAS Working Paper*, 10(87).

Monetair

Ridhwan *et al.* tonen voor het **Tinbergen Instituut** de oorzaken aan van de variatie in de invloed van monetair beleid op economische ontwikkeling. Hierbij blijkt de hoeveelheid kapitaal een bepalende factor te zijn, wat wijst op de relevantie van rente als beleidsinstrument. Daarnaast kunnen de negatieve effecten van monetaire schokken beter worden opgevangen naarmate financiële markten beter zijn ontwikkeld. Landen met een hogere inflatie reageren minder sterk op monetair beleid. Tot slot blijken kleine economieën sterker te krimpen bij monetaire verkrapping dan grotere landen. Kleine economieën zijn minder gediversifieerd, hebben minder invloed op internationaal politiek niveau en hebben minder ontwikkelde economische instituties. Dit wijst er volgens de auteurs op dat grote landen meer profiteren dan kleine landen van een eigen monetair beleid.

Ridhwan, M.M., H.L.F. de Groot, P. Nijkamp en P. Rietveld (2010) The impact of monetary policy on economic activity – evidence from a meta-analysis. *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 2010(043/3).

Overschatting

Voor **NBER** constateren Feenstra *et al.* dat de versnelde productiviteitsgroei in de Verenigde Staten sinds 1995 deels overschat is. Deze groei wordt doorgaans toegeschreven aan dalende prijzen van IT-producten. Na correctie voor de gedaalde invoertarieven en de ruilvoetverbetering blijken de IT-prijzen echter minder gedaald te zijn dan verondersteld. Twintig procent van de officieel vastgestelde Amerikaanse productiviteitsgroei over de periode 1995–2006 kan uiteindelijk worden toegeschreven aan de gunstigere handelsvoorwaarden.

Feenstra, R., B. Mandel, M. Reinsdorf en M. Slaughter (2010) Effects of terms of trade gains and tariff changes on the measurement of U.S. productivity growth. *NBER Working Paper*, 15592.

Nabijheid

Voor het **Centraal Planbureau** schat Ossokina de waarde die mensen ontleen aan de nabijheid van publieke voorzieningen. Hiertoe modelleert de auteur het effect van de nabijheid van voorzieningen op woningprijzen. De modelschattingen laten zien dat huizenprijzen in Amsterdam losstaan van de afstand tot een bepaald station vanaf een afstand van 1,1 kilometer. Binnen deze afstand zijn huizen drie tot vijf procent duurder. De beperkte reikwijdte toont volgens de auteur dat de economische baten van publieke voorzieningen zoals een treinstation vooral lokaal van aard zijn.

Ossokina, I.V. (2010) Geographical range of amenity benefits: hedonic price analysis for railway stations. *CPB Discussion Papers*, 146.